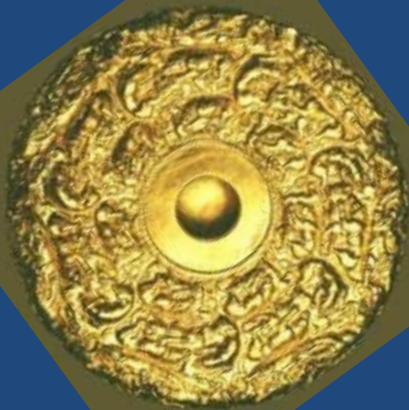

«Мистецтво скіфів»

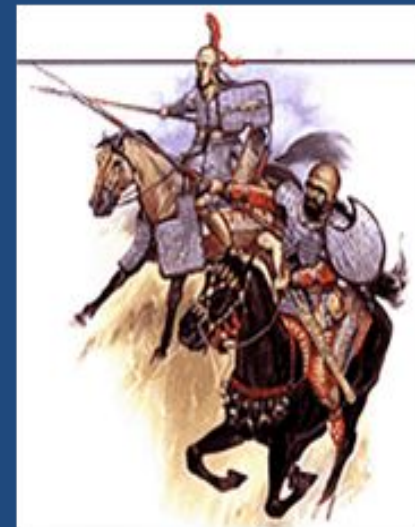

Мета презентації:

1. Вивчити та проаналізувати історію скіфської держави згідно з джерелами досліджень.
2. Розглянути роль курганів в житті скіфів.
3. Дослідити пам'ятки ювелірного мистецтва Скіфії.

**«Ми — ті, про
кого шепотіли в
давнину,
У мимовільному
тремтінні
еллінській міфи:
Народ закоханий
у буйство і
війну,
Сини Геракла і
Єхидни —
скіфи...»**

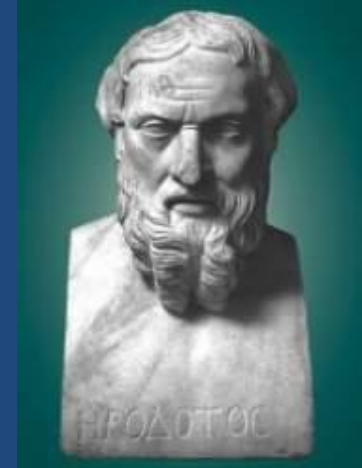

*В. Брюсов (Переклад Михайла
Северука)*

Скіфи або скити (рідше сколоти) — група племен, які жили у VII – III ст. до н. е. на території теперішньої України, Росії та Середньої Азії, згодом, до III ст. н. е., в Криму і називали себе «сколотами».

СКІФИ

Геродот

ОСІЛІ ПЛЕМЕНА

КОЧОВІ ПЛЕМЕНА

Більське городище- скіфське укріплене поселення (VI ст. до н. е. - I ст. н. е.)
Полтавська обл.

Досліджувалося В. А. Городцовим у 1906 р.

О.П. Мегульнов

Мельгуновський

Бляха в вигляді птаха (кін. VII – поч. VI ст. до н.е.)

Обкладка ножен меча (VII ст. до н.е.)

Курган Куль-Оба

Ваза з кургану Куль-Оба

Гривна з зображенням скіфа-вершника з кургану Куль-Оба

Золоті підвіски з кургану Куль-Оба

Фіала з кургану Куль-Оба

Бляха з зображенням сцени побратимства скіфів. З кургану

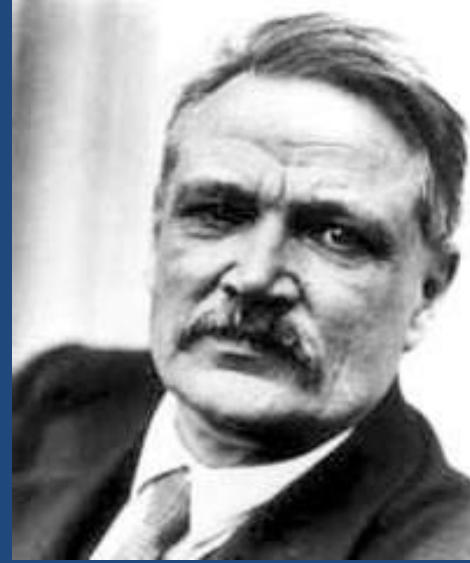

Чертомлицький курган (1862)

Обкладка меча з Чертомлицького кургана.

М. Ростовцев

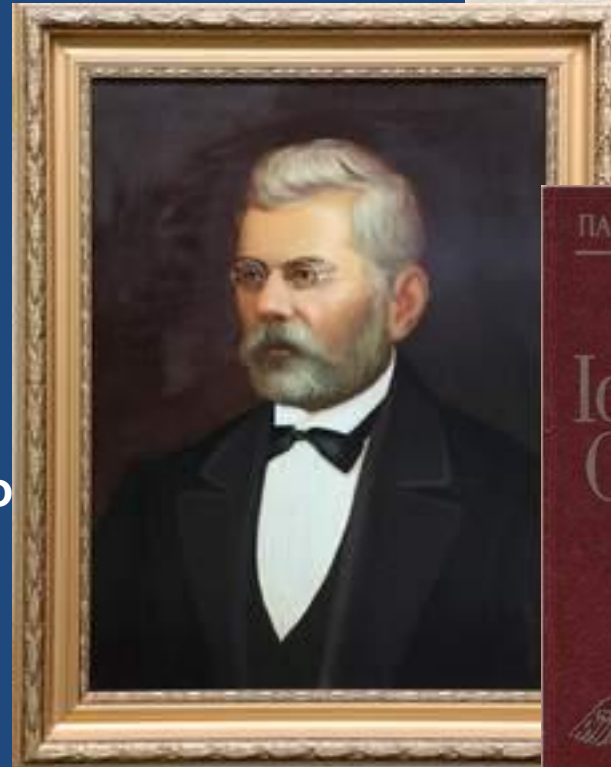

І. Забелін

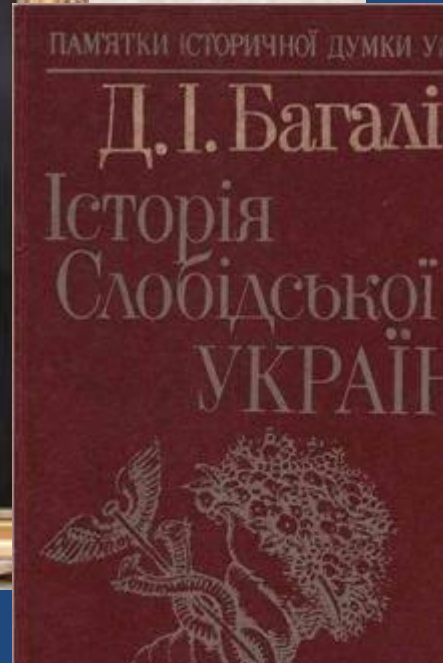

Амфора з срібла IV ст до н. е.

Ахеменідський меч (кінець V ст. до н.е.)

Д. Багалій

**Борис Миколайович
Мозолевський**

**Курган Товста Могила
(1971р)**

Пектораль

**Микола
Іванович
Веселовський**

**Золотий гребінь
З кургану Солоха**

**Курган Солоха,
урочище Костромське
(1912-1913рр)**

*Члени експедиції
Веселовського М.І. на
розкопках кургану Солоха.
1912 р.*

**Два
скіфських
воїна.
Золота
бляшка IV ст.
до н. е.**

Релігія скіфів

Папай
(«батько»)

Гойтосі

р

Табіті - богиня
царського вогнища

Апі

Татмаса

д

Скіфські кургани

Скіфи зводили значних розмірів курганні насипи іноді завершуючи їх кам'яними скульптурами.

Чим знатнішим був цар , тим вищим курган.

В Криму гробниці виготовляли з каменю та сирцевої цегли. Крім скіфського інвентаря, обов'язковою була грецька кераміка.

Скіфські “баби”

Кам’яні скульптурні людиноподібні зображення давніх часів у народі та й в археології прийнято називати «бабами»(від тюркського слова «бабай» - воїн). Всі давні народи у своїх стелах зображували саме чоловіків-воїнів.

Кінський
нахрапник
(IV ст до н.е)

Золото скіфів

Фіала
з
кургану
у
Солох
а

Скіфські племена були одними із самих більших аматорів золота в прадавньому світі. Золото супроводжувало їх завжди й скрізь: від дитячої колиски до могильної

Нащитні
бляха у
вигляді
пантери
(VII ст до
н.е)

Золотий кінський
налобник з кургану
Велика Цимбалка (IV ст.

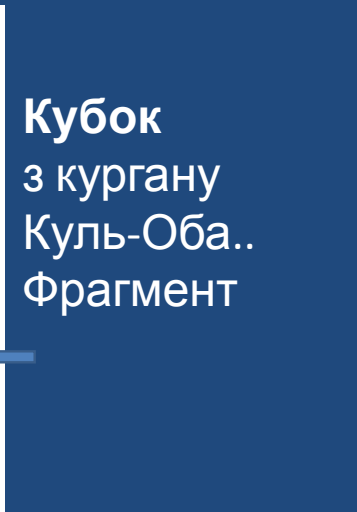

Золотий
браслет з
кургану Купи
О

Шлем з кургану
Ак-Бурун (IV ст. до

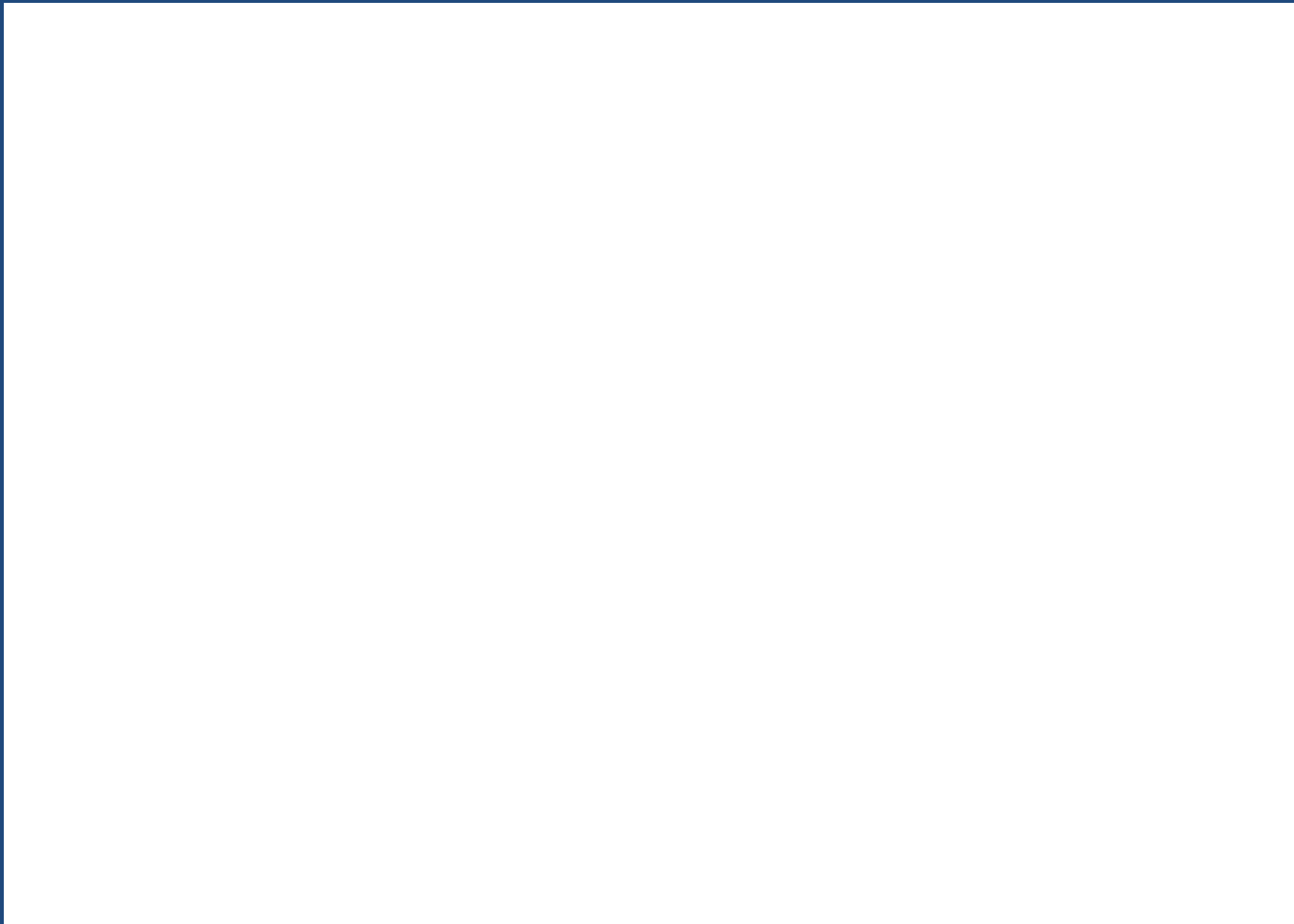
Кубок
з кургану
Куль-Оба..
Фрагмент

Скіфський “звіриний стиль”

Ознаками скіфського « звіриного стилю» є зображення звірів, боротьба, терзання одного іншим, узорчатість.

Одним із шедеврів скіфського мистецтва є **золота бляха** фігура оленя із кургану біля станиці Костромської у Прикубанні. Оленя зображено у русі, орнаментальні роги підкреслюють силу та напруженість звіра.(VI ст до н.е)

Грецькі майстри - торевти - робили чудові золоті прикраси, предмети одягу й частини зброї спеціально для войовничих скіфів. Саме завдяки такому змішанню грецьких мотивів і звіриного стилю народилося знамените скіфське золото.

Гребінь з кургану

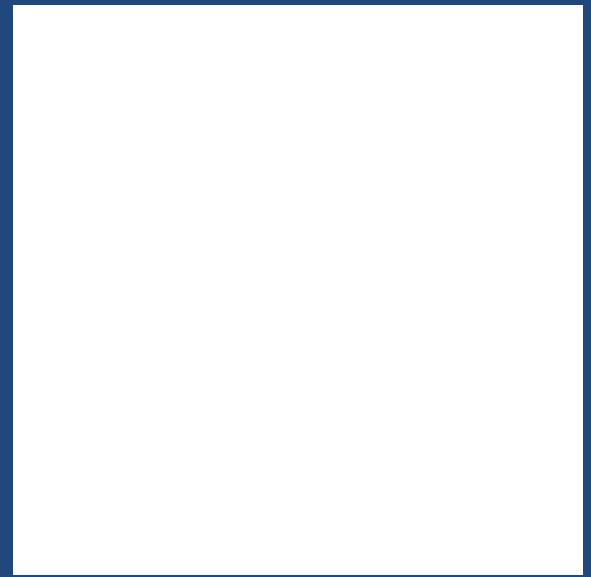
Ваза з кургану Куль-
Оба

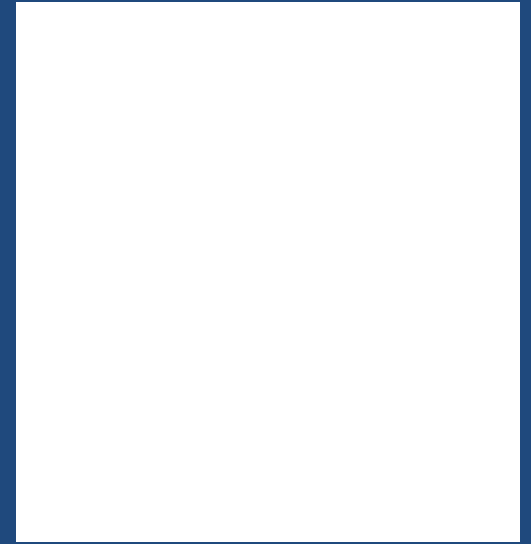
Золота пектораль

(IV ст. до н.е. з кургану Товста Могила)

Серед пам'яток скіфської культури визначне місце належить пекторалі. «В ній втілено душу цілого народу», – написав відомий український археолог Б.М. Мозолевський, який в 1971 році відкрив її світові.

Головний убор скіфської
цариці.
Товста Могила

Войлочный килим (V-IV ст до н.е)

е.

(за царя Атея)

Проте на межі IV - III ст. до н.е. Скіфія занепала і під

натиском сарматів припинила своє існування.

У степовій частині Криму скіфи утворили свою державу - Малу Скіфію зі столицею - м. Ніаполь

Скіфська монета

Голова богині Деметри. IV ст. до н.е.

Борис Андрійович Шрамко -

доктор історичних наук,
професор Харківського
Національного
університету, один з
провідних скіфологів в
Україні.

Автор книги «Древности
Северного Донца» (1962)

«Вище скіфів на північ мешкають
меланхлени, це вже інша народність
не скіфська. Меланхлени одягаються в
чорне, звідси і назва, а звичаї
скіфські» (Геродот)

Скіфські баби
(Гора Кременець, Ізюм)

Лісостепову частину сучасної Харківщини досить густо заселяли підлеглі скіфам землеробські племена. Про це свідчить велика кількість виявлених селищ: понад 25 городищ із земляними та дерев'яними укріпленнями (Караван, с. Люботин, с.

Старомерчанські кургани

Ці курганні поховання відрізняються своїм багатством і особливостями поховальних споруд.

Новоселівка (Нововодолазький район)

За три роки розкопок виявили десяток ножів, наконечників стріл, рештки тварин і рослин, кераміку і навіть примітивні іграшки із глини, які належать

Малюнок Т. Шевченка «Курган Переп'ятиха»

Дякую за увагу!